

Република Србија
АГЕНЦИЈА ЗА РЕСТИТУЦИЈУ

Јединица за враћање имовине
жртава Холокауста
Београд, ул Масарикова бр. 5
Број: 46-000603/2018
Датум: 27.новембар 2020. године
П.Б.

Агенција за реституцију – Јединица за враћање имовине жртава Холокауста, решавајући по захтеву Јеврејске општине Суботица, Ул. Димитирја Туцовића број 13, коју заступа пуномоћник адвокат Илија Џаковић из Београда, Ул. Јурија Гагарина број 30г, Нови Београд за враћање одузете имовине, сходно одредбама члана 12. и члана 18. став 1. Закона о отклањању последица одузимања имовине жртвама холокауста које немају живих законских наследника („Сл. гласник РС“, бр.13/2016), на основу члана 55. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу („Службени гласник РС“, број 72/11, 108/13, 142/14, 95/18 и 88/15 – Одлука УС и 95/2018) као и на основу члана 136. став 1. и члана 139. став 1. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, број 18/2016 и 95/2018 – аутентично тумачење), након спроведеног поступка, донела је дана 27.11.2020. године следеће:

ДЕЛИМИЧНО РЕШЕЊЕ

1. УСВАЈА СЕ захтев, враћа се имовина и утврђује право својине у корист Јеврејске општине Суботица из Суботице, на национализованој имовини и то на:

- пословном простору – две просторије за које није утврђена делатност, број 1, површине 55м², у приземљу стамбене зграде за колективно становање-део, уписане под бр.1, на кат.парцели број: 6031, у Ул. Штросмајеровој број 20, у Суботици, све уписано у Лист непокретности број: 17051, КО Доњи Град, као својина Републике Србије, ванкњижног корисника Града Суботице;
- пословном простору – једна просторија за који није утврђена делатност, број 2., површине 26м², у приземљу стамбене зграде за колективно становање-део, уписане под бр.1, на кат.парцели број: 6031, у Ул. Штросмајеровој број 20, у Суботици, све уписано у Лист непокретности број: 17051, КО Доњи Град, као својина Републике Србије, ванкњижног корисника Града Суботице;
- пословном простору – једна просторија за коју није утврђена делатност, број 3, површине 52м², у приземљу стамбене зграде за колективно становање-део, уписане под бр.1, на кат.парцели број: 6031, у Ул. Штросмајеровој број 20, у Суботици, све уписано у Лист непокретности број: 17051, КО Доњи Град, као својина Републике Србије, ванкњижног корисника Града Суботице;
- пословном простору – две просторије за који није утврђена делатност, број 4, површине 25м², у приземљу стамбене зграде за колективно становање-део, уписане под бр.1, на кат.парцели број: 6031, у Ул. Штросмајеровој број 20, у Суботици, све уписано у Лист непокретности број: 17051, КО Доњи Град, као својина Републике Србије, ванкњижног корисника Града Суботице;

- градском грађевинском земљишту на катастарској парцели број: 6031, КО Доњи Град у уделу који је у сразмери са површином враћених посебних физичких делова, у односу на укупну површину објекта на тој катастарској парцели, а која имовина је одузета на основу Решења Секретаријата НОО Града Суботице број: 21053/1952 од 18.07.1952. године, односно на основу Решења ИО ГНО у Суботици број: 20177/1950 од 08.08.1950. године, бившим (су)власницима Сабадош Микши и Сабадош, рођеној Бек Шарлоти, односно њиховим наследницима Бек Арпаду и Соненберг Аници, рођеној Шлезингер.
- 2. Пословни простори из тачке 1. алинеја 2., 3. и 4. диспозитива овог решења дати у закуп, враћају се у државину Јеврејској општини Суботица, по истеку три године од дана извршности овог решења, ако се закупци и Јеврејска општина Суботица другачије не споразумеју, при чему у периоду од стицања својине до ступања у посед, закупци ступају у правни однос са Јеврејском општином Суботица, као закуподавцем, по уговору који су закључили са претходним власником, односно корисником.
- 3. Пословни простор из тачке 1. алинеја 1. диспозитива овог решења који је издат у закуп, враћа се у државину Јеврејској општини Суботица по истеку Уговора о закупу пословног простора бр. П-00-361-747/2015 од 21.12.2015. године, и то дана 22.12.2020. године, ако се закупци и Јеврејска Општина Суботица као корисник реституције из тачке 1. диспозитива овог решења, другачије не споразумеју, при чему у периоду од стицања својине до ступања у посед, закупци ступају у правни однос за Јеврејском Општином Суботица, по уговору који су закључили са претходним власником, односно корисником.
- 4. На основу овог решења, а по правоснажности истог, надлежни орган за упис права на непокретностима, извршиће упис права својине на враћеним непокретностима из тачке 1. алинеја 1., 2., 3., 4. и 5. диспозитива, у корист Јеврејске општине Суботица.
- 5. Налаже се надлежном органу за упис права на непокретностима, да на основу овог решења, а по његовој правоснажности, изврши брисање свих хипотекарних терета забележених у било чију корист на непокретностима из тачке 1. диспозитива овог решења.
- 6. О преосталом делу захтева одлучиће се накнадно, посебним решењем, када се за то стекну законом предвиђени услови.
- 7. Враћена имовина је у слободном промету, а Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе имају право прече куповине приликом првог отуђења.

О б р а з л о ж е њ е

Јеврејска Општина Суботица из Суботице, Ул. Димитрија Туцовића бр. 13, поднела је дана 12.10.2018. године, Агенцији за реституцију преко пуномоћника адвоката Илије Џаковића из Београда, Захтев за враћање одузете имовине, који је заведен под бројем: 46-000603/2018, за враћање имовине за коју се наводи да је одузета Сабадош Микши и Сабадош Шарлоте као бивших власника.

У конкретној управној ствари предмет прецизирања захтева за враћање су непокретности на кат.парцелама број: 7552/2, 7553/2, 7556/2, 7555/1, 7555/3, све уписане у ЗКУЛ број: 29195, КО Суботица, кат.парцела број: 7732/2-6-1, ЗКУЛ број:

34019, КО Суботица, кат.парцеле број: 8204/25, 8205/5, 8182/11, све уписане у ЗКУЛ број 4771, КО Нови Сад, старог премера, као и кат.парцеле број: 67/1, ЗКУЛ 12347, КО Суботица, и кат.парцела број:66, ЗКУЛ 23289, КО Суботица, старог премера, која је имовина одузета бившим власницима Сабадош Микши и Сабадош Шарлоти, рођеној Шлезингерм односно од њихових наследника Арпада Бека и Соненберг Анице.

Уз захтев су достављени докази који се налазе у списима предмета.

Подносилац захтева је преко пуномоћника накнадно доставио следеће доказе: Упитник о имовинском стању предузећа „Рекорд“, Уверење о идентификацији кат.парцела старог и новог премера издато од РГЗ СКН број: 952-2/2018-3 од 18.01.2019. године, Извод из Листа непокретности број: 12810, КО Нови Град, издат од РГЗ СКН Суботица под бројем: 952-2/2018-3 од 18.01.2019. године, Извод из Листа непокретности број: 1383, КО Нови Град, издат од РГЗ СКН Суботица под бројем: 952-2/2018-3 од 18.01.2019. године, Препис Листа непокретности број: 8091, КО Нови Град, издат од РГЗ СКН Суботица под бројем: 952-2/2018-3 од 18.01.2019. године, Решење НО Града Суботице 21053/1952, Решење ИО ГНО број: 20177/50, Оверену копију ЗКУЛ број: 12547, КО Суботица, и ЗКУЛ 23289, КО Суботица, Уверење РГЗ СКН Суботица број: 952-2/2016-57, Потврду ЈО Суботица о припадности бивших власника ЈЗ, и Препис Листа непокретности број: 17051, КО Доњи Град, издат од РГЗ СКН Суботица под бројем: 952-2/2016-57 од 16.11.2018. године, као и ЗКУЛ број 29159, КО Суботица, старог премера са пројектном документацијом за непокрености на адреси Данчићев пут бр.58.

Поступајући по предметном захтеву, Агенција је службеним путем прибавила доказе достављене уз Обавештење Секретаријата за имовинско правне послове број: IV-06/I-46-24/2019 од 30.09.2019. године, уз које су достављени Уговори о закупу пословних просторија у Ул. Штросмајеровој број 20, у Суботици.

У спроведеном доказном поступку који је претходио доношењу овог решења дана 27.05.2020. године, је одржана усмена јавна расправа на којој је пуномоћник Јеврејске општине Суботица, изјавио да остаје у свему при поднетом захтеву, да поред бивших власника наведених у обрасцу Захтева, као бивше власнике означава и Бек Арпада и Соненберг Аницу, као и да проширује захтев, тако што потражује и враћање имовине на кат.парцелама: 7552/2, 7553/2, 7556/2, 7555/1, 7555/3, све уписане у ЗКУЛ број: 29195, КО Суботица, кат.парцела број: 7732/2-б-1, ЗКУЛ број: 34019, КО Суботица, кат.парцеле број: 8204/25, 8205/5, 8182/11, све уписане у ЗКУЛ број 4771, КО Нови Сад, старог премера, као и кат.парцеле број: 67/1, ЗКУЛ 12347, КО Суботица, и кат.парцела број:66, ЗКУЛ 23289, КО Суботица, старог премера. Затим је предложио да Агенција по службеној дужности утврди оравни статус стана број 6 у приземљу објекта број 2, на кат.парцелама бр. 6031, у Ул. Штросмајеровој број 20, у Суботици, све уписано у Лист непокретности број: 17051, КО Доњи град, као и да прибави информације о локацији за кат.парцелу број: 75551/1, КО Суботица, старог премера, односно за кат.парцелу број: 6273/3, КО Нови Град, новог премера.

Државно правоборнилаштво – Одељење у Суботици се поводом предметног захтева изјаснило поднеском број: Рес.37/20, у којем наводи да при утврђивању чињеничног стања Агенција посебно треба да води рачуна о чињеницама релевантним за доношење одлуке о захтеву по Закону. При томе, како даље, истичу, орган мора да води рачуна о уредности и потпуности захтева у смислу законских одредаба, о активној легитимацији

подносиоца захтева, али о свим ограничењима које Закон дефинише у погледу могућности натуралног врачања поједине имовине, тачније о томе, која имовина се у којим случајевима не враћа. Даље, наводе да у поступцима у којима је предмет врачања пољопривредно земљиште, ово правобранилаштво сматра да је неопходно да у поступку непосредно учествује и представник Мин.пољопривреде, шумарства и водопривреде РС.

Градско правобранилаштво Града Суботице, није приступило рапправи иако је уредно позвано, али се поводом предметног захтева изјаснило поднеском број: У 166/20 од 18.05.2020. године, у којем наводи да се у евиденцији о непокретности у својини Града Суботице, под инвентарским бројем 0944, води подрумски део површине од 36m², у згради број 1, у Ул. Штросмајеровој, број 20, саграђеној на кат.парцели број: 6031, КО Доњи град, и да исти није уписан као посебни део приликом етажирања јер се ради у подрумском делу. Надаље, наводе да Градском правобранилаштву града Суботице нису достављени докази прописани одредбом члана 15. став 1. тачка 5) Закона о отклањању последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих законских наследника, те моли да му поступајући орган исте проследи.

Након одржане усмене јавне расправе Агенција је службеним путем прибавила следеће доказе неопходне за доношење одлуке у овој управној ствари: допис РГЗ СКН Суботица број:95-099-1547/2020 од 10.06.2020. године (са прилогима), Секретаријата за имовинско-правне послове ГУ Града Суботице број: IV-06-I-46-24/2019 од 02.06.2020. године, допис Секретаријата за грађевинарство IV-05-031-139/2020 од 18.06.2020. године (са прилогима), допис Историјског Архива Суботице број: 02-2/301/2020 од 19.06.2020. године (са прилогима). Наведени докази су прослеђени уз допис поступајућег органа свим странкама у поступку.

Након тако спроведеног доказног поступка Агенција за реституцију је утврдила, на основу писмених доказа које су предочиле странке, на основу доказа прибављених службеним путем, на основу одржане усмене расправе и изјаве странака датих на истој, као и на основу извођења доказа увиђајем на лицу места, и налаза и мишљења вештака, а ценећи наводе и захтеве странака, следеће чињенично стање битно за доношење одлуке:

Увидом у електронску базу података Агенције за реституцију, поступајући орган је утврдио да није поднет захтев за враћање, односно обештећење имовине сходно Закону о враћању одузете имовине и обештећењу иза Сабадош Микше, Сабадош рођене Бек Шарлоте, Бек Арпада и Соненберг, рођене Шлезингер Аници, овде бивших власника непокретности које су предмет захтева за враћање.

Из ЗКУЛ број 12347, КО Суботица, утврђено је да је у А листу уписана парцела број 66, површине 160 кв.хв.; да се у Б листу на основу Решења дн. бр. 1405 од 10.02.1932. године, на основу купопродајног уговора од 27.07.1932. године, укњижује право власништва на земљишта у А листу у корист Сабадош Микше и његове супруге Бек Шарлоте из Суботице; да се на основу Решења Дн. 2105 од 05.12.1950. године, а на основу Решења ГР НО у Суботици бр. 20177/50 укњижује право власништва на некретнине Сабадош Микше по правном основу национализације, а преко ванкњижног власништва Соненберг, рођене Шлезингер, Анице, у корист Општенародне имовине; да се на основу Решења Дн. Бр. 354 од 19.01.1953. године, а на основу Одлуке о оставини бр. 21053/52 и по правном наслову национализације, укњижује право

власништво на $\frac{1}{2}$ некретнина у А листу ранијег власника Век Шарлоте, преко ванкњижног власника Др. Арпада Бека, у корист Општенародне имовине.

Из Записника о оставинској расправи Среског суда у Суботици бр. О.670/47 и 671/47 који је сачињен 27.12.1947. године, утврђено је да се за наследнике Сабадош Микше, који је умро у Аушвицу дана 29.06.1944. године, и Сабадош, рођене Бек, Шарлоте, која је преминула дана 29.06.1944. године, такође, у Аушвицу, на основу тестамента оглашавају Бек Арпад, синовац Сабадош, рођене Бек Шаролоте, и Соненберг Аница, рођена Шлезингер, синовица Сабадош Микше, и то поред осталог на непокретностима уписаним у ЗКУЛ број: 12347, КО Суботица: кат.парцели број 66 са једном кућом, са по $\frac{1}{2}$ идеалних удела.

Из Решења ИО ГНО Суботице број: 20177/1950 од 08.04.1950. године, утврђено је да прелази у својину Државе ФНРЈ $\frac{1}{2}$ идеалних делова непокретности уписаних у ЗКУЛ 12347 и 23289, топ. парцеле број: 66 и 67/1, а на основу Закона о изменама и допунама Закона о национализацији приватних привредних предузећа, бивше власништво Анице Соненберг, рођене Сабадош, због преласка именоване у страно држављанство (Израел).

Из Решења НО Града Суботице број: 21053/1952 од 18.07.1952. године, утврђено је да се на основу Закона о изменама и допунама Закона о национализацији приватних привредних предузећа, прелази у својину Државе $\frac{1}{2}$ идеалних делова некретнина уписаних у ЗКУЛ 23289, по топ. бр. 67/1, као бивше власништво Др. Бек Арпада због преласка именованог у страно држављанство (Израел).

Увидом у Закључак Среског суда у Суботици Дн. бр. 354/53 од 15.06.1953. године, утврђено је да се на основу Оставинског предајног решења Среског суда у Суботици бр. О.6.0 и 6.1/48 и решења ГНО у Суботици бр. 21053/52, укњижује право власништва по правном наслову национализације на део Сабадош Шарлоте, рођене Бек, од некретнина уведеног у ЗКУЛ 23289 и 12347, КО Суботица, под топ. бр. 67/1 и 66, мимо ванкњижног корисника Др. Бек Арпада, у корист Општенародне имовине.

Увидом у базу података о исељавању Јевреја, преузету са сајта Јеврејског историјског музеја у Београду, утврђено је да су се Др. Бек Арпад из Суботице, рођен 1909. године и Соненберг, рођена Шлезингер Аница из Суботице, рођена 1914. године, одселили у државу Израел 1949. године (подаци су заведени под редним бројевима 294. и 2767.)

Дакле, из свих горе цитираних доказа је као неспорно утврђено да су Сабадош Микша и његова супруга Сабадош, рођена Бек Шарлота, били сувласници са по $\frac{1}{2}$ идеалних удела на непокретностима које су овде предмет захтева за враћање, да су именовани страдали у Аушвицу, као припадници јеврејске народности, као и да су их наследили Бек Арпад и Соненберг, рођена Шлезингер Шарлота, од који је предметна имовина касније национализована на основу Закона о изменама и допунама Закона о национализацији приватних привредних предузећа, дакле као страним држављанима, због преласка у држављанство Израела.

Из Уверења о идентификацији кат.парцела старог и новог премера, издато од РГЗ СКН Суботица под бројем: 952-2/2016-57 од 20.09.2018. године, утврђено је да кат.парцели број: 66, КО Суботица, старог премера, одговара део кат.парцеле број: 6031, КО Доњи Град, новог премера.

Из Преписа листа непокретности број 17051, КО Доњи Град, издат од РГЗ СКН Суботица под бројем: 952-2/2016-57 од 16.11.2018. године, утврђено је да је у А листу уписана кат.парцела број: 6031, као земљиште под зградом-објектом и земљиште уз зграду – објекат, све укупне површине 1184м², по врсти градско грађевинско земљиште; да је у Б листу као власник на земљишту у А листу уписана Република Србија, док су као корисници уписани власници посебних делова уписаны у В лист 2. део, Суботица; да је у В листу 1. део, на кат.парцели 6031, у Ул. Штросмајеровој број 20, под бр.1. уписана стамбена зграда за колективно становање-део, као објекат преузет из земљишне књиге, а под број 2. је уписана стамбене зграда за колективно становање, као објекат преузети из земљишне књиге, и то да је објекат број 1, спратности По+ПР+1, а објекат број 2., спратности ПР, оба у својини власника посебних делова уписаных у В лист 2. део; да су у В листу 2. део, у објекту број 1, на кат.парцели број 6031, уписана четири пословна простора у јавној својини Републике Србије, и то: под бројем посебног дела 1., пословни простор – две просторије за који није утврђена делатност, површине 55м²; под бројем посебног дела 2., пословни простор – једна просторија, за који није утврђена делатност, површине 26м²; под бројем посебног дела 3., пословни простор – једна просторија, за који није утврђена делатност, површине 52м², и под бројем посебног дела 4 – пословни простор – две просторије, за који није утврђена делатност, површине 25м², сви у приземљу наведеног објекта. Даље, утврђено је да су сви остали посебни физички делови објекта број 1, у приватној својини, док је у објекту број 2., на кат.парцели број 6031, стан број 6, у приземљу, двособан, површине 69м², уписан као јавна својина Републике Србије, док су остали посебни физ.делови наведеног објекта у приватној својини; да су у Г листу уписане забележбе да је за објекат број 1. и објекат број 2. поднети захтев за провођење промене број: 952-02-9-712/2017 – Захтев за исправку грешке, као и забележба да првостепена одлука није правоснажна: 952-02-5-9/2017-Ц-31, на објекту 1, посл.простору 3, 1, 2, 4 и на стану бр.6, у објекту број 2.

Из Обавештења РГЗ СКН Суботица број: 95-099-1547/2020 од 10.06.2020. године, утврђено да је од стране Града Суботице покренут управни спор против Решења РГЗ број: 952-02-23-1739/2019 од 03.06.2019. године, којим је одбијена жалба Града Суботице изјављена на првостепена Решења РГЗ СКН Суботица, а којима се врши упис права јавне својине Републике Србије на пословним просторима уписаним у Лист непокретности број: 17051, КО Доњи Град, под бројевима од 1. до 4., у објекту број 1., из разлога што приликом наведеног уписа није уписано и право коришћења Града Суботице на предметним посебним физичким деловима објекта бр.1, у Ул. Штросмајеровој број 20.

Из обавештења Секретаријата за имовинско правне послове ГУ Града Суботице број: IV-06/ I-46-24/2019 од 30.09.2019. године, утврђено је да Град Суботица на адреси Ул. Штросмајерова бр.20, издаје у закуп четири пословна простора и то: пословни простор број 3, површине 51,65м², по основу Уговора о закупу број: II-00-361-206/2019 од 19.06.2019. године, закупцу „Stellina&Luna“доо; пословни простор број 1, површине 54,60м², по основу Уговора о закупу број: II-00-361-747/2015 од 21.12.2015. године, закупцу „Паску кафа“доо; пословни простор број 2, површине 25,85 м², по основу Уговора о закупу број: II-00-361-65/2019 од 08.03.2019. године, закупцу Ана Радуловић ПР дечја обућа „300 чуда“ Бамок, доо; и пословни простор број 4, површине 24,63м², по основу Уговора о закупу број: II-00-361-260/2018 од 07.11.2018. године, закупцу „Туристичка агенција „Best place“ доо, Суботица.

Из Уговора о закупу пословног простора број: II-00-361-747/2015 од 21.12.2015. године, који је закључен између Града Суботице као закуподавца са једне стране и „Паску кафа“ доо, Суботица, као Закупца, утврђено је да Закуподавац даје, а Закупац прима у закуп пословни простор који је уписан у Лист Непокретности број: 17051, КО Доњи Град, у приземљу зграде за колективно становање број 1, у Ул. Штросмајеровој број 20, површине 54,60м² (број посебног дела 1.), све постојеће на кат.парцели број 6031, КО Доњи Град, као и да се предметни уговор закључује на период од 5 (пет) година почевши од дана потписивања цитираног уговора.

Из Уговора о закупу пословног простора број: II-00-361-65/2019 од 08.03.2019. године, који је закључен између Града Суботице као закуподавца са једне стране и Ана Радуловић ПР ТР дечија обућа „300 чуда“, Бајмок, као Закупца, утврђено је да Закуподавац даје, а Закупац прима у закуп пословни простор који је уписан у Лист Непокретности број: 17051, КО Доњи Град, у приземљу зграде за колективно становање број 1, у Ул. Штросмајеровој број 20, број посебног дела 2., површине 26м², све постојеће на кат.парцели број 6031, КО Доњи Град, као и да се предметни уговор закључује на период од 5 (пет) година почевши од дана потписивања цитираног уговора.

Из Уговора о закупу пословног простора број: II-00-361-206/2019 од 19.06.2019. године, који је закључен између Града Суботице као закуподавца са једне стране и „Стелина&Луна“ доо, Суботица, као Закупца, утврђено је да Закуподавац даје, а Закупац прима у закуп пословни простор који је уписан у Лист Непокретности број: 17051, КО Доњи Град, у приземљу зграде за колективно становање број 1, у Ул. Штросмајеровој број 20, под бројем посебног дела 3, површине 52м², све постојеће на кат.парцели број 6031, КО Доњи Град, као и да се предметни уговор закључује на период од 5 (пет) година почевши од дана потписивања цитираног уговора.

Из Уговора о закупу пословног простора број: II-00-361-260/2019 од 07.11.2018. године, који је закључен између Града Суботице као закуподавца са једне стране и туристичке агенције „Бест плејс“ доо, Суботица, као Закупца, утврђено је да Закуподавац даје, а Закупац прима у закуп пословни простор који је уписан у Лист Непокретности број: 17051, КО Доњи Град, у приземљу зграде за колективно становање број 1, у Ул. Штросмајеровој број 20, број посебног дела 4., површине 25м², све постојеће на кат.парцели број 6031, КО Доњи Град, као и да се предметни уговор закључује на период од 5 (пет) година почевши од дана потписивања цитираног уговора.

Из Обавештења Секретаријата за грађевинарство, број: IV-05-031-139/2020 од 18.06.2020. године, утврђено је да у згради број 20, у Ул. Штросмајеровој у Суботици, постојеће на кат.парцели број: 6031, КО Доњи Град, нису извођени грађевински радови на пословним просторима који су овде предмет захтева за враћање, услед којих би дошло до промене габарита и волумена истих.

Члан 139. став 1. Закона о општем управном поступку предвиђа да кад се у поступку одлучује о више питања, а само су нека сазрела за одлучивање орган може само о њима да донесе решење (делимично решење).

Чланом 1. Закона о отклањању последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих законских наследника прописано је да се овим законом, ради отклањања последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих наследника, уређују услови, начин и поступак враћања имовине одузете припадницима јеврејске заједнице који немају законских наследника и враћања одузете имовине организацијама које су у време одузимања биле у функцији јеврејске заједнице, за имовину која је одузета на територији Републике Србије за време Холокауста или на основу прописа из члана 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, као и финансијска подршка Републике Србије јеврејској заједници у Републици Србији.

Чланом 2. став 1. тачка 1. Закона о отклањању последица одузимања имовине жртвама холокауста које немају живих законских наследника под "одузетом имовином" подразумевају се непокретности и покретне ствари и предузећа која су одузета бившим власницима за време Холокауста или применом прописа из члана 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу.

Законом о враћању одузете имовине и обештећењу, у члану 2, прописано је да се право на враћање одузете имовине може остварити уколико је имовина одузета на основу прописа који су таксативно наведени у том члану. Тачком 23. ставом 1. овог члана наведен је и Закон о национализацији приватних привредних предузећа („Службени Лист ФНРЈ“, број 98/46 и 35/48) као пропис на основу кога се може остварити право на повраћај одузете имовине.

Чланом 2. став 1. тачком 3. Закона прописано је да се под појмом "бивши власник" у смислу овог Закона подразумева физичко лице које је било припадник јеврејске заједнице и власник у време одузимања имовине и правно лице које је у време одузимања имовине на било који начин било у функцији јеврејске заједнице, а које је било власник имовине у време одузимања.

Како је у току поступка утврђено да је предметна имовина одузета од бивших власника, односно њихових наследника на основу решења која су донета у складу са одредбама Закона Закон о национализацији приватних привредних предузећа („Службени Лист ФНРЈ“, број 98/46 и 35/48), као и да су овде означени бивши власници Сабадош Микша и Сабадош, рођена Бек Шарлота страдали током Другог светског рата у Аушвицу, док су се њихови наследници Бек Арпад и Соненберг, рођена Шлезингер Шарлота, након рата одселили у Израел, то је то је нађено да су у конкретном случају испуњени услови из члана 2. став 1. тачка 1. и тачка 3. Закона.

Такође, у току доказног поступка Агенција је испитивала и да ли се ради о имовини без наследника у смислу чл. 2. став 1. тачка 2. Закона, којим је прописано да се "имовином без наследника" сматра одузета имовина за коју није поднет захтев, односно за коју је захтев поднет од лица које нема активну легитимацију у смислу одредаба Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, осим имовине за коју је обавезу обештећења бившег власника преузела страна држава по основу међународног уговора.

Будући да је поступајући орган увидом у електронску базу података Агенције за реституцију утврдио да за предметну имовину није поднет захтев за враћање односно обештећење од стране наследника овде означених бивших власника, односно да су захтеви иза Сабадош Микше и Сабадош Шарлоте, заведене код Агенције за реституцију – Подручне јединице Нови Сад, заведени под бројевима: 46-043653/2014 и

46-043584/2014 одбачени као неуредни од стране поступајућег органа Закључцима Агенције од 19.09.2015. године и 09.02.2015. године, а против којих није покренут управни спор, док је Захтев за враћање поднет за враћање имовине бивше власнице Соненберг Анице, заведен под бројем: 46-043870/2014 одбијен Решењем Агенције од 28.09.2017. године, као неоснован и против истог није покренут поступак по жалби, те да су сва три наведена предмета архивирана, то је утврђено да се ради о тзв. имовини без наследника сходно члану 2. став 1. тачка 2. Закона о отклањању последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих законских наследника.

Члан 6. став 1. Закона предвиђа да се враћање имовине у натуралном облику спроводи у складу са овим законом и Законом о враћању одузете имовине и обештећењу

Одредбом члана 15. став 1. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, прописано је да се овим законом враћају непокретне и покретне ствари у јавној својини Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе у државној, друштвеној, односно задружној својини, осим ствари у својини задругара и друштвеној и задружној својини које је ималац стекао уз накнаду, а ставом 2. наведеног члана Закона, прописано је да су предмет захтева подржављене непокретности: грађевинско земљиште, пољопривредно земљиште и шумско земљиште, стамбене и пословне зграде, станови и пословне просторије и други објекти који постоје на дан ступања на снагу овог закона.

Имајући у виду да је у Листу Непокретности број 17051, КО Доњи Град, на пословним прсторима, ближе описаним у тачки 1. диспозитива овог делимичног решења, уписана јавна својина Града Суботице, то је овај орган нашао да су испуњени услови прописани чланом 15. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу.

Даље, одредбом члана 16. став 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу прописано је да је обvezник враћања дужан да, у складу са овим законом, бившем власнику врати право својине и државину на одузетој непокретности, осим ако објекат није увећан у смислу члана 17. овог закона. Одредбом члана 17. став 1. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, прописано је да се објекат у смислу овог закона сматра увећаним, уколико је дограђен или надзидан у складу са законом, чиме је увећана бруто површина. Извођење грађевинских радова унутар постојећег габарита и волумена не сматра се увећањем објекта у смислу овог закона. Како је спроведеном поступку утврђено да за предметне пословне просторе који су враћени тачком 1. диспозитива овог решења, нису издаване грађевинске и употребне дозволе за извођење радова које би утицале на промену њихове бруто површине, нити измену извornog габарита, то је овај орган нашао да не постоје сметње за њихово враћање у натуралном облику сходно одредби члана 16. у вези са чланом 17. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу.

Чланом 28. ставом 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу прописано је да се пословни објекти и пословне просторије дате у закуп било које врсте или сродан однос, враћају бившем власнику у својину у складу са овим законом, а по истеку три године од дана извршности решења о враћању имовине и у државину, ако се бивши власник и закупац другације не споразумеју. У периоду од стицања својине до ступања у посед бившег власника, закупац ступа у правни однос са њим по уговору који је закључио са претходним власником.

Будући, да је из достављених Уговора о закупу пословних простора и то број: број: II-00-361-65/2019 од 08.03.2019. године, број: II-00-361-206/2019 од 19.06.2019. године и број: II-00-361-260/2019 од 07.11.2018. године, уврђено да су пословни простори, означени са бројевима посебних физичких делова: 2., 3. и 4., у згради број 20 у Ул. Штросмајеровој број 20, у Суботици, на кат.парцели број: 6031, све уписано у Лист непокретности број: 17051, КО Доњи град, издати у закуп на период од пет година, то је одлучено као у тачки 2.диспозитива овог решења.

Како је у погледу пословног простора који је у Листу непокретности број: 17051, КО Доњи град, уписан под бројем посебног физичког дела 1., ближе описан у тачки 1. алинеја 1. диспозитива овог делимичног решења, утврђено да је исти издат у закуп по основу Уговора број: II-00-361-747/2015 од 21.12.2015. године, а који је уговор истиче дана 21.12.2020. године, то је одлучено је као тачки 3. диспозитива.

Код утврђивања права на враћање градског грађевинског земљишта, Агенција је нашла да је захтев Јеврејске општине у Суботици основан и у овом делу. Наиме, чланом 104. ставом 2. Закона о планирању и изградњи прописано је да ако се на катастарској парцели налази објекат, односно објекти у сувласништву различитих лица или је објекат састављен од посебних делова који су у власништву различитих лица, орган из става 1. овог члана у евиденцију непокретности и правима на њима уписује да је катастарска парцела у сувласништву тих лица, а да је удео тих лица у сразмери са површином коју поседују у односу на укупну површину објекта, односно објекта који се налазе на тој парцели.

Имајући у виду да су подносиоцу захтева враћени посебни физички делови зграде бр.20, у улици Штросмајеровој у Суботици, на катастарској парцели број 6031, КО Доњи Град, то је овај орган нашао да су испуњени услови прописани чланом 23. става. 2 Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, будући да подносилац није остварио право конверзије у складу са чл. 101. Закона о планирању и изградњи, који је престао да важи, док је конверзија сада регулисана чл. 104. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС 24/2011, 121/2012, 42/2013 – одлука УС 50/2013 – одлука УС 98/2013 – одлука УС, 132/2014 и 145/2014), те је овим решењем враћено и градско грађевинско земљиште у сразмери са површином враћених посебних физичких делова у односу на укупну површину објекта који се налазе на овој парцели.

Приликом доношења овог Делимичног решења Агенција је посебно ценила чињеницу да је из Обавештења РГЗ СКН Суботица број: 95-099-1547/2020 од 10.06.2020. године, утврђено да је Град Суботица покренуо управни спор против Решења РГЗ број: 952-02-23-1739/2019 од 03.06.2019. године, којим је одбијена жалба Града Суботице изјављења на првостепена Решења РГЗ СКН Суботица, а којима се врши упис права јавне својине Републике Србије на пословним просторима уписаним у Лист непокретности број: 17051, КО Доњи Град, под бројевима посебних физичких делова од 1. до 4., у објекту број 1. у Ул. Штросмајеровој број 20 у Суботици, из разлога што приликом наведеног уписа није уписано и право коришћења Града Суботице на предметним пословним просторима, који се враћају овим делимичним решење, али је напла да иста није од утицаја на доношење другачије одлуке у овој управној ствари, будући да се тај спор не односи на промену облика права својине на враћеним пословним просторима.

Дакле, како је Агенција сходно члану 18. Закона отклањају последица одузимања имовине жртвама холокауста које немају живих законских наследника, утврдила све чињенице и околности од значаја за одлучивање о захтеву, односно да су пословни простори враћени овим решењем одузети од физичких лица који су били припадници Јеврејске заједнице, да означени простори и гараже представљају „имовину без наследника“, да су данас у истој површини као и у тренутку одузимања, да су данас у јавној својини Републике Србије, ванкњижног корисника Града Суботице, овај орган је нашао да су испуњени сви услови за враћање предметне имовине у натуралном облику, те је и донета одлука као у диспозитиву овог решења.

У складу са чланом 19. Закона о отклањају последица одузимања имовине жртвама холокауста које немају живих законских наследника, којим је прописано да се у решењу налаже се надлежним органима извршење решења, као и брисање евентуалних терета, одлучено је као у тачки 4.и 5. диспозитива овог решења.

Чланом 62. став 3. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, прописано је да је враћена имовина у слободном промету, а да Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе имају право прече куповине приликом првог отуђења те је одлучено као у тачки 7. диспозитива овог решења.

Овај орган је у доказном поступку извео и ценио и све остале доказе, које није посебно образлагао јер не би били од утицаја на доношење другачије одлуке у овој управној ствари.

Упутство о правном средству:

Против овог решења странка може изјавити жалбу Министарству финансија, као другостепеном органу, у року од 15 дана од дана достављања овог решења, а преко овог органа, у довољном броју примерака за орган и странке у поступку.

**Саветник за поступак враћања
имовине жртава Холокеуста
Полина Бабић**

Сектор за координацију и надзор

Доставити:

1. Подносиоцу захтева Јеврејској општини Суботица, преко пуномоћника Адвоката Илије Џаковића, Ул. Јурија Гагарина број 30г, 11070, Нови Београд;
2. Јеврејској општини Суботица, Ул. Димитрија Туцовића број 13, 24000 Суботица;
3. Државном правобранилаштву – Одељењу у Суботици, Трг Лазара Нешића број 1, 24000 Суботица;
4. Градском правобранилаштву Града Суботице, Трг Слободе број 1, 24000 Суботица;
5. Агенцији за реституцију-Централној јединици, Сектору за координацију и надзор,
6. Архиви,
7. У предмет.

По правоснажности:

8. Граду Суботици, ГУ, Секретаријату локалне пореске администрације, Трг слободе бр.1, 24000 Суботица;
9. РГЗ- Служби за катастар непокретности Суботица, преко е-шалтера,
10. Републичкој дирекцији за имовину Републике Србије, ул. Краља Милана бр. 16, 11000 Београд;
11. Агенцији за реституцију-Централна јединица, Сектору за координацију и надзор.